

28 januari 2019

De Projectgroep Europa van Attac Duitsland verklaarde zich solidair met de Franse 'gele hesjes', en maakte daarbij ook een [interessante analyse](#) van deze protestbeweging. In het Nederlands vertaald door Ander Europa.

Attac Duitsland - Projectgroep Europa

Solidariteit met de rebellie van de *gilets jaunes* tegen het neoliberalisme

1. De beweging van de gele hesjes behoort tot de belangrijkste sociale bewegingen in Europa sinds de eeuwwisseling. Ze omvat meerdere honderdduizenden actieve deelnemers en heeft de sympathie van een grote meerderheid van de bevolking in Frankrijk. Ze valt duidelijk buiten het kader van de bekende protestbewegingen van vakbonden en linkse organisaties tegen de neoliberale politiek, campagnes van maatschappelijke organisaties, of zelfs bewegingen zoals *Occupy* of *Nuit Debout*.
2. De beweging van de gele hesjes vindt haar oorsprong onder de verliezers van de neoliberale globalisering, die zichzelf niet langer vertegenwoordigd zien door het gevestigde politieke systeem. Veel gele hesjes hebben nooit eerder deelgenomen aan protesten. De beweging werd geïnitieerd door individuen die in geen enkele organisatie vertegenwoordigd zijn, die zich politiek noch links noch rechts beschouwen en zich expliciet van vakbonden en politieke partijen – inclusief de linker – distantiëren. Ze verwerpen starre structuren en vertegenwoordigers voor de gehele beweging. Tot dusverre is het niet te zien of georganiseerde kernen of bepaalde stromingen de hegemonie bezitten.
3. Desalniettemin is het duidelijk dat de eisen zich overwegend tegen de neoliberale hervormingen van Macron richten. Het gaat dus in de kern om een anti-neoliberale opstand. Objectief bestaat er overeenstemming tussen de sociale eisen van de gele hesjes met de posities van de linkse vakbonden en partijen. De regering heeft daarom sociaal-politieke concessies gedaan ten bedrage van 10,3 miljard ¹. Zelfs als dit de beweging wind uit de zeilen zal nemen, is het toch een succes, omdat de concessies zo snel en zo omvangrijk zijn, wat geen enkele andere beweging in de laatste tijd gelukt is. Het protest gaat niettemin door.

4. Zoals uit sociaal-wetenschappelijke analyses en representatieve enquêtes blijkt,² gaan de oorzaken van de rebellie nog veel verder dan de afwijzing van het beleid van Macron. Het is een algemeen gevoel van “Ras le bol” [“We zijn het zat!”]. De vertrouwenserosie geldt niet alleen Macron, maar geldt ook voor de gevestigde instellingen voor ruim twee derde van de bevolking. Dit is een symptoom van algemene crisis van het neoliberale economische, sociale en maatschappelijke beleid en van de crisis van de vertegenwoordiging in het parlementaire kapitalisme. Het is een algemene uitdrukking van woede en diepe teleurstelling van de gewone bevolking en verlies van controle door de elite, een fenomeen dat na 30 jaar neoliberale globalisering niet alleen tot uiting komt in Frankrijk en dat niet kan worden hersteld via een schijndialoog³, die alleen moet verdoezelen dat er vanaf het begin al veel politierepressie was en via snelrecht uitgesproken zware straffen, die nu door nieuwe autoritaire wetten nog zullen verzaard worden.
5. De openheid en het diffuus karakter van de bewegingsstructuren zijn tegelijkertijd kracht en zwakte. Enerzijds maken ze brede participatie en ondersteuning mogelijk door hun vermeende niet-politieke karakter, anderzijds scheidt het een terrein voor georganiseerde krachten van divers politiek allooi in de strijd om invloed en leiderschap.
6. Gezien de breedte van de beweging, kan het geen verrassing zijn dat ook dubieuze spelers – b.v. rechts-extremisten – zich onder de activisten mengen. Hoewel ze totaal niet representatief zijn, worden ze door de machthebbers en hun ideologische apparaten gebruikt om de hele beweging te delegitimiseren. Zo noemde minister van begroting Darmanin de beweging al vanaf het begin een ‘bruine pest’. Anderen brachten het verwijt van racisme en antisemitisme in stelling. En natuurlijk vervullen rellen ook de gebruikelijke functie: hoog opgespeelde verontwaardiging over geweld om af te leiden van de oorzaken van de protesten.
7. Na aanvankelijke aarzeling hebben vakbonden de eisen van de gele hesjes opgepikt waarvoor ze zelf al lang strijden, en zochten ze naar samenwerking. Gezamenlijke acties tegen individuele bedrijven hebben op talrijke plaatsen plaatsgevonden⁴. De gele hesjes en hun supporters staan voor dezelfde uitdaging als de vorige bewegingen tegen de neoliberale arbeidswetten, de hervorming van het spoor, voor klimaatrechtvaardigheid, tegen de afbraak van de gezondheidszorg, enz. Aan de linkerkant van het politieke spectrum heeft de sterkste formatie, *La France Insoumise*, de gele hesjes vanaf het begin ondersteund. Ook Attac Frankrijk heeft al heel vroeg opgeroepen om deel te nemen aan de protesten en de vooruitstrevende positie te versterken⁵. Attac France speelt in de samenwerking van verschillende krachten een belangrijke rol.
8. Niemand kan weten hoe het verder gaat. Wat wel zeker is, is dat de huidige actievorm niet veel langer zal duren. Op een gegeven moment is elke beweging onderhevig aan slijtage, raakt uitgeput, erodeert of splitst zich als ze geen nieuw elan vindt. In ieder geval zijn de vele leerprocessen, de intensieve debatten in plaats van de onderdrukte stilte, het experimenteren met nieuwe vormen van actie, de politieke ervaringen, de solidariteit met elkaar en met anderen duurzaam. Natuurlijk is een nieuwe escalatie ook een denkbaar scenario, b.v. de overgang naar stakingsacties of een algemene staking. Doorslaggevend is of de beweging een geloofwaardig, politiek aantrekkelijk alternatief wordt ten opzichte van zowel Macron als Le Pen. Dat zou ook richtinggevend kunnen zijn voor de bewegingen in andere Europese landen.

9. Ongeacht hoe het verder gaat, de beweging heeft al invloed buiten de Franse grenzen. Zo is Macron, ooit de 'redder van Europa' genoemd, zo verzwakt, dat hij al blij mag zijn als zijn beweging niet op een derde plaats eindigt bij de verkiezingen voor het Europees Parlement. Ook in de informele hiërarchie van de EU is hij ten opzichte van Berlijn weer wat dieper gezonken. Zijn plannen om de euro te stabiliseren zijn met de schending van de Maastricht-criteria achterhaald. Nu is niet alleen Merkel een *lamme eend*, maar ook de drager van hoop uit Parijs.
10. En wat hier in Duitsland te doen?
- **Inzicht!** Voor de linkse beweging, ook buiten Frankrijk, bevat de ervaring met de gele hesjes al waardevolle lessen, die de moeite waard zijn om bediscussieerd te worden. De projectgroep plant evenementen over de politieke situatie in Frankrijk, inclusief de deelname van gele hesjes en Attac France.
  - **Actie!** Solidariteit met de gele hesjes en andere bewegingen in Frankrijk organiseren, door solidariteitsbijeenkomsten, donaties, evenementen, publicaties etc., maar ook en vooral door de strijd tegen neoliberal beleid in ons eigen land – dat is onze grootste uitdaging.

18 januari 2019

Kontakt: europa@attac.de

<https://www.attac.de/kampagnen/europa/frankreich/>

Hits: 10

Dit delen:

[Facebook](#)[Twitter](#)

Voetnoten

1. Frankrijk doorbreekt in 2019 de Maastrichtgrens voor nieuwe schulden met 3,2% van het bbp, zonder herfinanciering zelfs met 3,4%. Zie [Attac France](#) over de toespraak van Emmanuel Macron tot de natie (10.12.2018): *L'enfumage de Macron pour préserver l'injustice fiscale et les cadeaux faits aux riches* [Achter een rookgordijn wil Macron de onrechtvaardige belastingen en geschenken aan de rijken in stand houden]
2. Een diep inzicht in de politiek-mentale toestand van het land biedt een representatieve enquête van *Science Po CeviPov/Opinionway* als onderdeel van zijn lange-termijnbarometer van politiek vertrouwen https://www.sciencespo.fr/cevipof/sites/sciencespo.fr/cevipof/files/CEVIPOF_confiance_vague10-1.pdf
3. Brief van Macron, 14.1.19: <http://www.lefigaro.fr/politique/2019/01/13/01002-20190113ARTFIG00156-grand-debat-national-la-lettre-auxfrancais-d-emmanuel-macron.php> ; attac FR, 14.1. <https://france.attac.org/actus-et-medias/les-videos/article/lettre-aux-francais-e-semmanuel-macron-se-moque-de-nous>
4. *Sand im Getriebe Nr.130*, blz. 10; [CGT](#) Appel aux gilets jaunes: gagner ensemble c'est possible!; [Solidaires](#); [Oproep](#) van vakbondsleden
5. Attac France: [Le 8 décembre nous étions dans la rue aux marches pour le climat et avec les gilets jaunes](#); [Fin](#)

[du monde et fins de mois, pour nous, c'est le même combat](#); [L'exécutif refuse de changer de cap](#) ; [Avec les gilets jaunes, pour la justice sociale, fiscale et écologique !](#) (Duitse vertalingen in *Sand im Getriebe Nr.130* [/note]. Na enige aarzeling ondersteunen en participeren alle relevante krachten van links met een verschillende mate van betrokkenheid. [

note] Zie de gezamenlijke oproep van 7.12.2018 [Justice sociale, justice climatique : c'est un changement de cap qu'il faut imposer](#).
